

PÄÄTÖS

Nro 63/2022

Dnro LSSAVI/11511/2021

3.5.2022

ASIA Eläinsuojan ympäristölupa, broilereiden kasvatustoiminta, toiminnan olennainen muuttaminen sekä siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien soveltaminen haettavaan toimintaan, Kurikka

HAKIJA Markku Saari ja Tipsu Oy
Yhteyshenkilö: Jari Saari, Riskunmäentie 49, 61230 Luopa

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemus koskee broilerin kasvatustoimintaa ja sen laajentamista sekä 21.2.2017 julkaistujen siipikarjan ja sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien soveltamista haettavaan toimintaan.

Hakemuksen mukaan ympäristölupaa haetaan siten, että broilerikasvattamossa 1 on tilat 150 000 broilerille, broilerikasvattamossa 2 on tilat 66 000 broilerille ja broilerikasvattamossa 3 on tilat 140 000 broilerille. Toimintaa suunnitellaan laajennettavan ottamalla käyttöön nykyisten kasvattamoiden pohjoispuolella oleva kasvattamorakennus 4 (ennen 2a), johon tulisi tilat 50 000 broilerille. Ympäristölupaa haetaan yhteensä enintään 406 000 broilerin pitämiselle.

Nykyisen ympäristöluvan mukaan broilerikasvattamoissa 1 (ennen kasvattamo 1a/1b), 2 ja 3 (ennen 3a/3b) voidaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria. Olemassa olevat broilerikasvattamot sijaitsevat Kurikan kaupungin Luovan kylässä kiinteistöillä Poutaperä 301-407-6-129, Saari 301-407-6-119, Jormanpala 301-407-6-146 ja Hakavainio 301-407-6-77. Tilan lämpökeskus ja 1 000 m³:n pesuvesisäiliö sijaitsevat kiinteistöllä Latvarisku 301-407-6-144. Kasvattamorakennus 4 sijaitsee kiinteistöllä Saari 301-407-6-119. Lannan varastointia varten on käytössä kompostointilaatta kasvattamorakennuksista noin 2 km koilliseen kiinteistöllä 301-407-7-141.

ASIAN VIREILLETULO, LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

Lupahakemus on tullut vireille 26.7.2021.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa.

Kyseessä on ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11 a) mukainen direktiivilaitos (yli 40 000 siipikarjapaikkaa). Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 1 §:n 1 momentin nojalla eläinsuojan ympäristölupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto.

Tämän päätöksen ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, jäljempänä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 23.5.2016 (päätös nro 82/2016/1) Markku Saarelle ja Jari Saarelle ympäristöluvan haettua eläinmäärää pienemmälle eläinmäärälle siten, että broilerikasvattamoissa numerot 1a/1b, 2, 2a ja 3a/3b voidaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 405 000 broileria. Broilerikasvattamossa 2a voidaan pitää kerrallaan enintään 30 000 broileria. Aluehallintovirasto on katsonut, ettei lämpökeskuksen pohjoispuolella kiinteistöllä Latvarisku 301-407-6-144 sijaitsevassa kasvattamossa 1 voi pitää eläimiä.

Vaasan hallinto-oikeuden 19.6.2017 muuttaman (päätös nro 17/0290/3) ympäristöluvan mukaan broilerikasvattamoissa 1a/1b, 2 ja 3a/3b voidaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaan kasvattamossa 2a ei saa pitää eläimiä.

Valvontaviranomaisena toimiva Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 26.6.2018 antamallaan lausunnolla (EPOELY/3186/2015) hyväksynyt 30 000 broilerin pitämisen väliaikaisesti broilerikasvattamon 1a/1b eteläpuolella sijaitsevassa entisestä varastotilasta kasvattamoksi muutetussa rakennuksessa 5. Kasvattamorakennukset 1a/1b ja 5 on yhdistetty 2.10.2019 annettuun päätökseen liitetyn asemapiirroksen kasvattamoksi 1.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 2.10.2019 (päätös nro 227/2019) myöntänyt Markku Saarelle ja Jari Saarelle ympäristöluvan haettua eläinmäärää pienemmälle eläinmäärälle siten, että broilerikasvattamoissa 1, 2 ja 3 sekä näiden kasvattamoiden itäpuolelle rakennettavassa kasvattamossa 4 voidaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 406 000 broileria. Aluehallintovirasto on katsonut, että kasvattamossa 2a (vireillä olevan hakemuksen kasvattamo 4) kiinteistöllä Saari 301-407-6-119 ei voi pitää eläimiä.

Vaasan hallinto-oikeus on 15.1.2021 (päätös nro 21/0005/3) kumonnut aluehallintoviraston antaman ympäristölupapäätöksen siltä osin kuin se koskee toiminnan laajentamista rakentamalla uusi broilerikasvattamo 4 nykyisen kasvattamon 3 itäpuolelle. Hallinto-oikeuden muuttaman päätöksen mukaan broilerikasvattamossa 1 ja siihen liitetystä entisessä varastorakennuksessa 5 voidaan pitää kerrallaan enintään 150 000 broileria, kasvattamossa 2 enintään 66 000 broileria ja kasvattamossa 3 enintään 150 000 broileria, yhteensä enintään 366 000 broileria.

TOIMINNAN SOPIMUKSET, YVA-TILANNE JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Hakemusasiakirjoihin on liitetty 15 lannan levityssopimusta (joista 13 hyväksyttävissä) ja 7 pellonvuokraussopimusta, joiden hyväksyttävissä oleva ala koskee yhteensä noin 1 434,6 hehtaarin peltoalaa.

Hakemusasiakirjoihin on liitetty lähimmän vapaa-ajan rakennuksen omistajan kirjallinen suostumus, jonka mukaan hän on tietoinen Markku Saaren ja Tipsu Oy:n suunnitelmista ja hyväksyy tilan toiminnan kehittämisen ja eläinten sijoittamisen suunnitelman mukaisesti ml. kasvatushallin 2 b (hakemuksen halli 4) toiminnan, kunhan ko. kasvattamon poistoilmanvaihto muutetaan katolle ja toiminnassa noudatetaan myöhemmin tilalle myönnettäviä ympäristö- ja rakennuslupapäätöksiä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 19.11.2021 antanut lausunnon YVA-menettelyn soveltamistarpeesta ja todennut, että Markku Saaren ja Tipsu Oy:n broilerkasvattamoiden aiemmin vuonna 2014 tehty ympäristövaikutusten arviointi kattaa myös tästä hankkeesta johtuvat toiminnan muutokset eikä uusi YVA-menettely ole tarpeen.

Toiminta sijaitsee haja-asutusalueella maa- ja metsätalousvaltaisella alueella eikä alueella ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa alue on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö) sekä maaseudun kehittämisen kohdealueeksi (mk-2).

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Tilan broilerikasvattamot sijaitsevat Kurikan kaupungissa noin 11 km:n etäisyydellä Kurikan kaupungin keskustasta kaakkoon. Broilerikasvattamoiden lähiympäristö on pääasiassa pelto- ja metsäaluetta. Lähin naapurin loma-asunto sijaitsee broilerikasvattamoiden pohjoispuolella, noin 90 metrin etäisyydellä tämän päätöksen liitteenä olevan asemapiirroksen kasvattamorakennuksesta 4 (nykyään tyhjiillään) sekä noin 215 metrin etäisyydellä lähimmästä olemassa olevasta kasvattamosta 3. Lähimmän loma-asunnon ja kasvattamoiden välillä on maavalli, varastorakennus sekä pensaita ja lehtipuita.

Alle 600 metrin etäisyydellä nykyisistä kasvattamoista ja/tai käyttöönottoon suunnitellusta kasvattamosta sijaitsee yhteensä viisi vakituisesti asuttua naapurin asuinrakennusta ja kaksitoista naapurin loma-asuntoa.

Kasvattamot sijaitsevat Jalasjoen alaosan alueella (valuma-alue 42.042). Lähin vesistö, Jalasjoki, sijaitsee noin 240 metrin etäisyydellä kasvattamosta 4 ja noin 370 metrin etäisyydellä kasvattamosta 3. Lähin pohjavesialue, Järvimäen vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (1030107), sijaitsee noin 1,6 km:n etäisyydellä kasvattamoista lounaaseen. Riskun vesiosuuskunnan kaivot (2 kpl) sijaitsevat noin 600 metrin etäisyydellä kasvattamoista etelään.

Valtakunnallisesti arvokas Luopajärven maisema-alue (MAO100104) sijaitsee noin 3,8 km:n etäisyydellä ja yksityinen luonnonsuojelualue Jokipii-Luopajärvi 1 (YSA205455) noin 4 km:n etäisyydellä kasvattamoista.

HAETTU TOIMINNAN MUUTOS

Ympäristölupahakemus koskee broilereiden kasvatustoimintaa ja sen laajentamista sekä 21.2.2017 julkaistujen siipikarjan ja sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien soveltamista haettavaan toimintaan.

Hakemuksen mukaan ympäristölupaa haetaan siten, että broilerikasvattamossa 1 on tilat 150 000 broilerille, broilerikasvattamossa 2 on tilat 66 000 broilerille ja broilerikasvattamossa 3 on tilat 140 000 broilerille. Toimintaa aiotaan laajentaa ottamalla käyttöön tyhjiällä oleva kasvattamorakennus 4 kiinteistöllä Saari 301-407-6-119, jossa on hakemuksen mukaan tilat 50 000 broileripaikalle. Ympäristölupaa haetaan yhteensä enintään 406 000 broileripaikan kasvatustoiminnalle.

Broilerikasvattamoissa 1, 2 ja 3 saa voimassaolevan ympäristöluvan (Vaasan hallinto-oikeus 15.1.2021) mukaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria seuraavasti:

Kasvattamorakennus	Kasvatuspaikkojen määrä
Broilerikasvattamo 1 ja siihen liitetty entinen varastorakennus 5	150 000
Broilerikasvattamo 2	66 000
Broilerikasvattamo 3	150 000

Haetun muutoksen perustelut

Hakemuksen mukaan kasvattamorakennuksen 4 ilmanvaihtoa saneerataan ja muutetaan siten, että muutostöiden jälkeen hallissa on yhteensä 18 poistohormia katolla, joista kuuteen asennetaan ilman virtausta tehostavat ejektorit eli niin kutsutut ”suihkuvirtaushatut”. Samalla hallin ilmanvaihto ohjelmoidaan siten, että 70 % poistoilmasta ohjautuu ulos näiden hormien kautta. Muutoksen jälkeen hallin seinillä sijaitsevat poistoilmakanavat eivät ole enää käytössä. Jättipuhaltimet 8 kpl, jotka sijaitsevat rakennuksen eteläpäässä suunnattuna länteen (2 kpl) ja itään (6 kpl), jäävät kuitenkin ennalleen ja toimintavalmiuteen kesäkausien huippulämpötiloihin varautumisen vuoksi.

Halleissa 1, 2 ja 3 hajupäästölähteet ovat rakennuksen seinällä noin 2 metrin korkeudella ja hallissa 4 hajupäästölähteet sijaitsevat katolla noin 8 metrin korkeudella, mikäli jättipuhaltimia ei käytetä.

Hakemuksen mukaan kaikki muut tilan toimintaan liittyvät seikat säilyvät nykyisen ympäristöluvan mukaisina. Muutos ei vaikuta lannan varastointiin, kasvatushallien pesuvesien välivarastointiin ja loppusijoitukseen tai lannan loppusi-

joitukseen. Talouskeskukseen ei rakenneta uusia tuotantorakennuksia. Hakijan arvion mukaan kasvattamon 4 ilmanvaihtoa koskevat muutostyöt mahdollistavat poistoilman johtamisen korkeammalle, jossa ne sekoittuvat ilmavirtauksiin eivätkä siten kuormita samalla tavalla kasvattamon lähialuetta kuin seinillä lähellä maata tapahtuvassa poistoilmanvaihdossa.

Hakijan näkemyksen mukaan kasvattamohallin 4 ilmanvaihdon muutostöiden jälkeen talouskeskuksen hajuvaikutukset voidaan eläinmäärän lisääntymisestä huolimatta rinnastaa nykytilanteeseen. Mallinnuksen aikana hallin poistoilma johdettiin ulos seinustoilla olevien tuulettimien kautta, kun muutostöiden jälkeen ne johdetaan kasvattamohallista 4 katolle ja siellä suoraan ylös. Kasvattamohallin 4 saneerauksessa joka kolmas poistohormi varustetaan ejektorilla. Näiden poistohormien toiminta ohjelmoidaan kasvattamon olosuhdeautomatiikalla vastaamaan noin 70 % ilmanvaihdon kokonaismäärästä. Tällä järjestelyllä kasvattamoiden välittömässä tuntumassa olevan alueen hajukuormituksen arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla, vaikka kasvattamohalli 4 otetaan tuotantokäyttöön. Muutoksella ei ole vaikutusta tilan muuhun toimintaan kuten melu- tai pölyvaikutuksiin.

Poistoilman johtamistavan muutoksesta on laadittu leviämismalli 2021 aikaisempien vuonna 2017 tehtyjen mittausten pohjalta. Hakemuksen mukaan alueelle, joka vastaa 2 % vuoden hajutunneista, jää yksi muu kuin hakijan asuinrakennus, jonka kanssa on laadittu laajennuksesta kirjallinen sopimus.

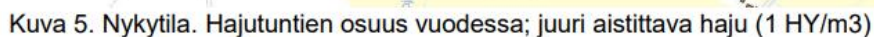
Hajumittaukset ja mallinnus

Hakemukseen on liitetty Eurofins Nab Labs Oy:n raportti (85/2018, 27.4.2018) tilalla tehdyistä hajumittauksista ja mittausten avulla tehdystä mallinnuksesta. Hajumittausten ja mallinnuksen ”nykytilanteen” mukaiset eläinmäärät ja tuotantovaiheet olivat seuraavat:

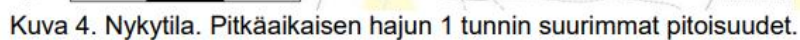
halli 2a: 60 200 broileria, ikä 33 vrk
 halli 2: 68 700 broileria, ikä 5 vrk
 halli 1a/b (uusi 1): 109 290 broileria, ikä 2 vrk
 halli 3a/3b (uusi 3): 143 000 broileria, ikä 30 vrk

Hajumallinnuksessa mallinnukset tehtiin ”nykytilanteelle” ja ”vaihtoehdolle 1”, jossa oli lisätty yksi kasvattamohalli tilan itäpuolelle. Mallinnuksen ”vaihtoehdossa 1” kasvattamossa 2a (tämän hakemuksen kasvattamo 4) ei ollut broilereita ja tilan itäpuolelle oli ”rakennettu” uusi kasvattamorakennus 60 200 broilerille. Muiden kasvattamoiden eläinmäärät olivat samat kuin mallinnuksen nykytilanteessa.

Mallinnuksen mukainen lyhytaikainen 1 hajuyksikön/m³ (HY/m³) hajupitoisuuden esiintyminen on kuvattu selvityksen kuvassa 5, joka kuvaa mallinnuksen ”nykytilannetta”.

”Nykytilanteen” vuoden tuntikohtainen 5 hajuyksikön/m³ maksimipitoisuus (eli pitoisuus, jolla edes joskus vuoden aikana hajupitoisuus 5 HY/m³ ylittyy) ulottui enimmillään noin 830 m etäisyydelle pohjoiseen, 600 m länteen ja 600 m itään tilasta, päätuulen suunnan ollessa etelästä (Kuva 4).

Hajupitoisuuden määrittämistä varten otettiin 2.10.2017 hajunäytteitä (20 kpl) kasvattamoiden seinillä olevista ilmanvaihtokanavista. Hajupitoisuudet määritettiin olfaktometrillä standardin SFS-EN 13725 mukaisesti. Päästön leviämisen

laskelmat tehtiin 225 km² :n laajuuselle alueelle vuoden mittaiselle tarkasteluajalle huomioiden broilereiden kasvatussyklit. Mallinnuksessa käytettiin vallitsevana tuulensuuntana etelää.

Mittaustulosten mukaan kasvattamossa 2a oli suurimmat hajupäästöt. Kasvattamon 2a kanavista mitattu hajupäästö oli 169 – 4 409 HY/m² /s, joka vastasi 69 % kasvattamoiden kokonaispäästöstä. Mallinnuksen mukaan kasvattamon 2a tyhjänä pito ja uuden kasvattamon rakentaminen nykyisten kasvattamoiden itäpuolelle siirtäisi hajukuormitusta mallinnuksen nykytilanteeseen (2a kasvattamossa 60 200 loppukasvatusvaiheen broileria) verrattuna etelään ja itään päin ja pienentäisi hajualuetta niin, että vain lähimmän loma-asunnon pihalla esiintyisi juuri aistittavaa hajua (1 HY/m³) noin 1 % aikana vuoden tunneista (88 h).

Hajupitoisuus 1 hajuyksikkö/m³ (HY/m³) tarkoittaa, että puolet keskimääräisen hajuaistin omaavista ihmisistä juuri aistii koetilanteessa hajun. Ympäristöilmassa epämiellyttävän hajun pitoisuus 3 HY/m³ on selvä tunnistettava haju, kun 5 HY/m³ tarkoittaa melko voimakasta hajua. Häiritseväenä koetaan yleensä pahaksi koettu haju, jonka pitoisuus on 5–10 HY/m³.

Hakemukseen on liitetty myös Sweco Infra&Rail Oy:n selvitys hajuhaitan esiintymisestä (Mallinnusraportti, työnnumero 23702097, Tipsu Oy, broileritilan hajuselvitys, 18.10.2021). Raportissa on tarkasteltu hakemuksen mukaista hajun leviämistä broileritilan neljästä kasvatushallista, kun hallin 4 ilmanvaihto tapahtuu hallin katolta ja kasvatushallien 1, 2 ja 3 ilmanvaihto tapahtuu hallien seinältä.

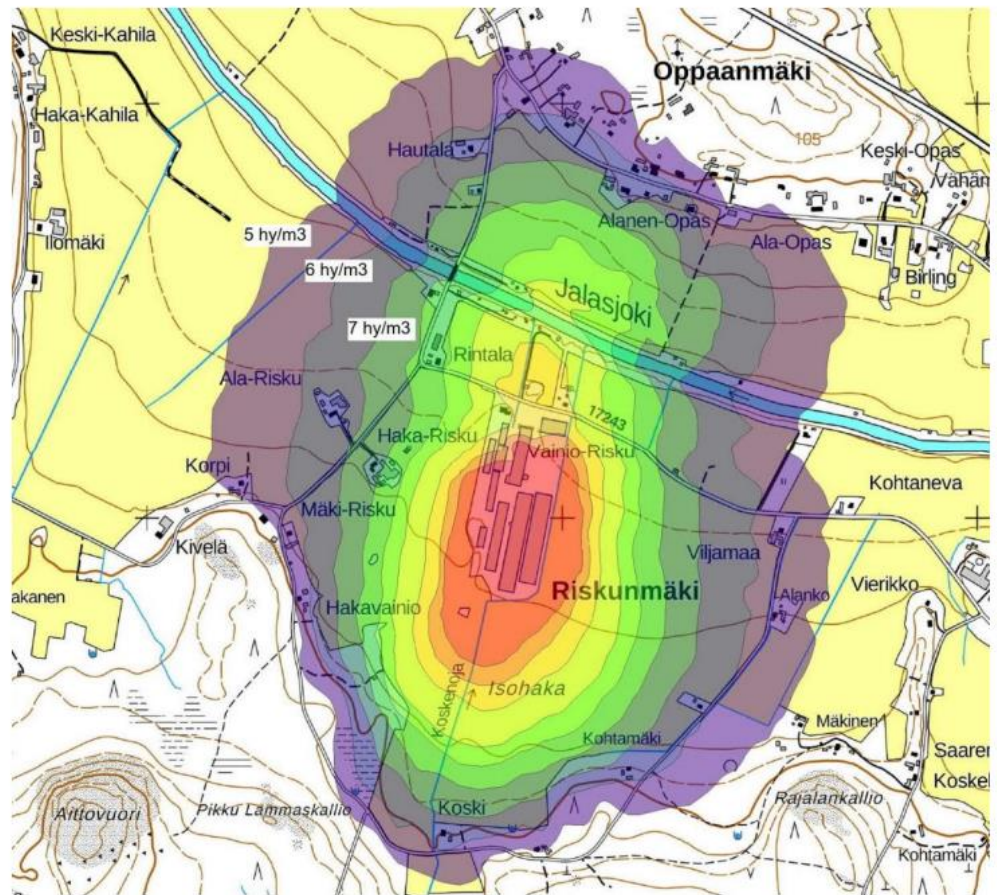
Mallinnettu hajupäästö perustuu Eurofins Nab Labs Oy:n vuonna 2017 tekemiin hajupäästömittauksiin 20 paikasta broileritilalta. Näytteet otettiin hallien seinillä olevista ilmanvaihtokanavista. Kahdessa kasvatushallissa (hakemuksen halleissa 3 ja 4) oli kasvatuksen loppuvaiheen lintuja ja kahdessa muussa hallissa oli kasvatuksen alkuvaiheen lintuja. Näytteitä otettiin 5 kpl kunkin hallin seinustoilta mahdollisimman edustavasti.

Juuri aistittavissa olevan hajun (1 hy/m³) esiintyminen

Broilerien kasvatuksesta aiheutuvia hajupäästöjä aiheuttamia juuri aistittavissa olevia eli hajukynnyksen 1 hy/m³ ylittäviä hajutilanteita esiintyy selvityksen kuvan 3 mukaisesti. Hajuhaitan arvona käytetty 1 hy/m³ kolme prosenttia vuoden tunneista ylittyy lähimmän, hankealueen pohjoispuolella olevan asuinrakennuksen kohdalla. Asuinrakennuksen piha-alue jää 2 %:n (vuoden tunneista) alueelle. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset hankealueen länsi- ja luo-teispuolella jäävät kokonaisuudessaan kahden prosentin vuoden tunneista alueen ulkopuolelle. Raportin mukaan tämän perusteella voidaan arvioida, ettei broilerin kasvatuksesta aiheudu merkittävää hajuhaittaa alueella. Yhden, hankealueen välittömässä läheisyydessä olevan asuinkiinteistön kohdalla ohjearvosuositus ylittyy osittain.

Hajun esiintymisen maksimiarvot

Epäsuotuisissa sääolosuhteissa broileritoiminnoista voi aiheutua hetkellistä hajua lähimpien asuinrakennusten kohdalla (Kuva 4). Lähimmän asuinrakennuksen kohdalla voi hetkellisesti esiintyä hajua, jonka pitoisuus on 8 – 11 hy/m³. Yli 5 hy/m³ pitoisuuksia voi esiintyä hetkellisesti Jalasjoen pohjoispuolella noin 900 m etäisyydellä tilarakennuksista. Kyseiset maksimiarvot esiintyvät kerran yhden tunnin ajan kolmen vuoden tunnittaisessa sääaineistossa. Yhteensä tilanteita on 26 304 tunnin ajalta.

Kuva 4. Hajun maksimi-arvojen leviäminen ympäristöön

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Eläinsuojat ja tuotanto

Hakemuksen ja hakemukseen liitetyn asemapiirroksen (tämän päätöksen liite nro 2) mukaisissa kasvattamorakennuksissa 1, 2 ja 3 on kasvatuspaikkoja yhteensä 356 000 broilerille. Kasvattamossa 1 on tilat 150 000 broilerille, kasvattamossa 2 on tilat 66 000 broilerille 2 ja kasvattamossa 3 on tilat 140 000 broilerille. Käyttöön otettavaan kasvattamoon 4 tulee tilat 50 000 broilerille.

Käytössä olevien eläinsuojien kuivitetun alueen lattiapinta-alat ovat niiden pohjapiirrosten mukaan 8 630,6 m² (kasvattamorakennus 1), 3 843,8 m² (kasvattamorakennus 2) ja 8 121,6 m² (kasvattamorakennus 3), joten nyt käytössä olevien kasvattamorakennusten kuivikepohjien pinta-ala on yhteensä 20 596 m².

Hakemuksen mukaan käyttöön otettavan hallin 4 kuivikepohjan pinta-ala on 3 470 m², joten kuivikepohja-alaa olisi hallin 4 käyttöönoton jälkeen yhteensä 24 066 m².

Tipsu Oy (ent. Jari Saari) omistaa kasvattamorakennukset 1 ja 2. Markku Saari omistaa kasvattamorakennuksen 3. Markku Saaren omistama kasvattamorakennus 4 (ent. 2a) ei ole nykyisin käytössä.

Olemassa olevissa kasvattamoissa 1, 2, 3 (ja tyhjiillään olevassa kasvattamossa 4) poistoilmahormit sijaitsevat kasvattamoiden seinillä ja korvausilma otetaan katolla sijaitsevien hormien kautta. Lisäksi kasvattamoiden sivuseinillä on jättipuhaltimia, jotka puhaltavat kasvattamoiden välissä sijaitseville käytäväalueille (ilmavirta maata kohden). Kasvattamon 4 jättipuhaltimet sijaitsevat lähellä eteläpäätyä, jossa niitä on 6 kpl idänpuoleisella seinällä ja 2 kpl lännenpuoleisella seinällä kasvatushallin 4 pohjapiirroksen osoittamalla tavalla. Jättipuhaltimet ovat halkaisijaltaan 1250 mm.

Jättipuhaltimia käytetään broilerien kasvatusiästä ja ulkoilman lämpötilasta riippuen, yleensä kahtena viimeisenä kasvatusviikkona ja lähinnä päivällä ilmanvaihdon tarpeen ollessa suurimmillaan. Jättipuhaltimien aiheuttama meteli ei poikkeakaan pienemmistä puhaltimista. Yleensä jättipuhaltimia ei käytetä untuvikkoaikana. Jättipuhaltimien käyttöä lisätään asteittain toisesta kasvatusviikosta lähtien huomioiden ulkolämpötila. Eniten jättipuhaltimia käytetään kuumina kesäpäivinä ja talvellaakin, kun broilerit ovat isoja ja ulkolämpötila riittävän korkea.

Puhaltimien käyttötarve riippuu kuitenkin voimakkaasti ulkolämpötilasta sekä lintujen kasvatusvaiheesta, jonka vuoksi näille ei voida määritellä täsmällistä toistuvaa vuotuista toiminta-aikaa. Hakemuksen täydennykselle 3.11.2021 on liitetty esimerkkilaskelma tyypillisestä käyttöajasta vuodessa: tammikuu 1 pvä, helmikuu 2 pvä, maaliskuu 2 pvä, huhtikuu 5 pvä, touko-elokuu 7 pvä, syyskuu 5 pvä, lokakuu 4 pvä marraskuu 2 pvä ja joulukuu 1 päivä kuukaudessa. Esimerkin tilanteessa olisi siten yhteensä 50 päivää vuodessa, jolloin jättipuhaltimet olisivat käytössä. Vaikka puhaltimia on käytössä, ei niitä kaikkia välttämättä tarvitse käyttää hallikohtaisestikaan yhtä aikaa.

Broilereiden kasvatusaika vaihtelee noin 5 viikosta (32 pv) noin 6 viikkoon (39 päivää) ja kasvatuseriä on 5-7 vuodessa. Lihaa tuotetaan jatkossa noin 3,5 - 4,5 miljoonaa kg/v. Tuotantoerien määrä vaihtuu rytmistä riippuen vuorovuosiin, mikä vaikuttaa tuotettavaan kilomäärään.

Jokaisen kasvatuserän jälkeen kasvattamot tyhjennetään lannasta sekä pestään ja desinfioidaan. Teuraslintujen ja lannan poistosuunta halleissa 1, 2 ja 3 on eteläpääty ja hallissa 4 pohjoispääty. Lintujen lähdettyä lanta kuormataan kurottajalla suoraan konttiin ja siirretään lantalaan tai vastaanottajalle. Asfaltoidut tuotantopihat puhdistetaan keräävällä harjakoneella lannanpoiston päätyttyä ja aines toimitetaan lannan mukana käyttökohteeseen. Untuvikkojen lastaus tapahtuu kasvattamoiden pohjoispäädyistä. Lastausalueet ja kasvattamoihin ympäröivät piha-alueet ovat asfaltoituja.

Käyttövesi toimintaan otetaan kaupungin vesijohtoverkosta. Kasvattamorakennukset lämmitetään tilalla sijaitsevalla hakelämpökeskuksella (2,5 MW), jonka kapasiteetti riittää myös rakennettavan kasvattamon lämmitykseen.

Lannan varastointi

Broilerikasvattamoiden lannankäsittely tapahtuu täyskuivikepohjalla. Kuivikepohjat tyhjennetään jokaisen kasvatuserän jälkeen eli noin 5-7 kertaa vuodes-

sa. Kuivikkeena kasvattamoissa käytetään kutteria tai turvetta ja sen kerrospaksuus on noin 5 cm. Kasvattamoiden piha-alueet on asfaltoitu, joka helpottaa ja tehostaa niiden puhtaanapitoa.

Lanta kuormataan ja toimitetaan etälantalalaatalle, jossa se varastoidaan noin 5 000 m²:n asfalttipohjaisella lantalaatalla. Laatalla on yksi noin metrin korkuinen puskuseinä ja laatta on loivasti viettävä, jonka alareunalla on vaihdettava kuiviketurpepenger. Etälantalaatta sijaitsee noin 2 km:n etäisyydellä kasvattamoista koilliseen kiinteistöllä Rantaopas 301-407-7-141.

Jätevesien varastointi

Broilerikasvattamoiden pesu tapahtuu hakemuksen mukaan painepesuripesuna ja arvioitu jätevesimäärä on noin 400 m³ vuodessa. Broilerikasvattamoiden pesuvedet johdetaan neljään (betonirakenteiseen 120 m³:n ja 1000 m³:n sekä muoviseen 15 m³:n ja 20 m³:n) katettuun pesuvesisäiliöön.

Kasvattamoiden 1 ja 2 pesuvedet johdetaan 15 m³:n säiliöön, joista ne pumpataan automaattisesti käynnistyvällä pumpulla 1 000 m³:n säiliöön (entinen sikalan virtsasäiliö). Kasvattamon 4 pesuvedet johdetaan 20 m³:n säiliöön, josta ne pumpataan automaattisesti käynnistyvällä pumpulla edellä mainittuun 1 000 m³:n säiliöön. Kasvattamosta 3 pesuvedet johdetaan kasvattamon pohjoispuolella sijaitsevaan 120 m³:n suuruiseen säiliöön, joka tyhjennetään lietevaunulla 1 000 m³:n säiliöön tai suoraan pellolle. Kasvattamorakennuksissa ei ole WC-tiloja.

Hulevedet johdetaan erillisessä viemärijärjestelmässä tuotantopihan rajalle josta edelleen laskuojaan.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

Kuivikelanta ja kasvattamoiden pesuvedet käytetään pelloilla lannoitteena siten, että lannan levityksestä 60 % tapahtuu keväällä viikkojen 18-20 aikana ja 40 % syksyllä viikkojen 37-38 aikana. Tilalla on käytettävissä lannan levitykseen peltoa yhteensä noin 1 742 ha, josta omaa peltoa on noin 307 ha, vuokrapeltoa 108 ha ja sopimuspeltoa noin 1 327 ha.

Osa lannan levitykseen käytettävistä hakijan tilatunnuksella olevista ja sopimuspelloista sijaitsee broilerikasvattamoiden kanssa samalla vaikutusalueella (alle kilometrin etäisyydellä kasvattamoista). Kauimmaisat sopimuspellot sijaitsevat noin 50 km:n etäisyydellä kasvattamoista. Hakemuksen mukaan lantaa ei levitetä pohjavesialueelle.

Lämpökeskus ja kuolleiden eläinten poltto

Kasvattamoiden yhteydessä on vuonna 2008 käyttöönotettu lämpökeskus, jossa on 2,5 MW:n kiinteän polttoaineen kattila (Kyrötekniikka Oy, Kyrölämpökeskus, Bio-6 kattila). Lämpökeskuksen savupiipun korkeus on 16 metriä. Polttolaitos on varustettu multisyklonityyppisellä savukaasun puhdistuslaitteistolla sekä lämpötilaa ja happipitoisuutta mittaavilla jatkuvatoimisilla mitta-

reilla. Ympäristönsuojelun valvonnan sähköisestä asiointijärjestelmästä YLVA saadun tiedon mukaan lämpökeskuksen toiminta-aika oli 7 680 tuntia vuonna 2018.

Polttoaineena käytetään pääsääntöisesti kaurankuorta ja haketta seossuhteella 90/10, kesäkaudella myös olkea. Kokonaispolttoainemäärä on 500 tonnia vuodessa. Polttoaineet varastoidaan lämpökeskuksen yhteydessä olevassa betonielementeistä rakennetussa varastossa, jossa on suljettavat ovet.

Polttolaitos on rekisteröity Ruokavirastossa sivutuoteasetuksen (EC) 1069/2009 artiklan 24 mukaiseksi rinnakkaispolttolaitokseksi, jossa hävitetään polttamalla samalla laitosalueella sijaitsevien broilertilojen toiminnassa muodostuvia itsestään kuolleita tai eläinlääkinnällisistä syistä lopetettuja yksittäisiä eläimiä noin 15 000 kg/v. Raatojen polttokapasiteetti on alle 50 kg/h. Lämpökeskuksen yhteydessä on kylmäkontti, jossa kuolleita eläimiä varastoidaan ennen niiden polttoa. Kylmäkonttia käytetään kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa, että lämpökeskus ei ole toiminnassa, jolloin päivittäistä raatomäärää ei voida polttaa välittömästi. Poltossa syntyvä tuhka käytetään omilla pelloilla lannoitteena.

Rinnakkaispolttolaitoksen toiminta

Laitoksen yhteydessä on umpinainen kannellinen terässiilo, jonne kasvattamoista kerätyt kuolleet linnut toimitetaan päivittäin. Kuolleiden lintujen määräästä pidetään ajantasaista kilo- /kappalemääräistä kirjanpitoa osana broilertuotannon omavalvontaa.

Kattilan ohjaus on toteutettu siten, että pesän lämpötilan ollessa yli 900 °C alkaa kuljetin siirtää eläinmateriaalia tulipesään. Tällä varmistetaan poltettavan aineksen hygienisointi sivutuotelainsäädännön mukaisesti. Tyypillisesti poltto tapahtuu öisin, sillä tuolloin ulkoilman jäähtyessä myös laitoksen piirissä olevien toimintojen lämmöntarve on suurin.

Lämpökeskuksen laitteiston toimivuutta seurataan tuotantotoiminnan muiden päivittäisten hoitotoimenpiteiden yhteydessä. Laitoksella käytettävän polttoaineen laadusta sekä alkuperästä pidetään kirjaa. Kirjanpidossa on materiaalin lisäksi tiedot määrästä sekä polttoaineen kulutuksesta kunkin tarkastelujakson aikana. Verkostoon toimitettua energiaa mitataan yhdestä mittauspisteestä.

Polttoaineiden käsittely tapahtuu laitosalueella 400 m²:n katetussa tilassa verrattain etäällä lähimmistä häiriintyvistä kohteista kuten asuinrakennuksista. Toiminnanharjoittajalla on riittävästi kalustoa esimerkiksi piha-alueille kulkeutuneiden polttoaineiden siivoamiseksi harjakoneella, jolla estetään polttoaineiden kulkeutuminen ympäristöön. Polttoaineiden käsittelystä ei ennalta arvioiden aiheudu laitosalueen ulkopuolelle kantautuvia haitallisia melu- pöly- tai hajuvaikutuksia.

Päästötarkkailu

Laitoksella on suoritettu päästömittaukset 9.1.2019 ja mittauksista on laadittu raportti (Eurofins raportti 19R102 / 6.2.2019.) Raportin mukaan mitatut SO₂-, NO_x- ja hiukkaspitoisuudet alittivat valtioneuvoston asetuksen 1065/2017 liitteen 1B taulukon 1 mukaiset päästöraja-arvot. Asetuksen mukaan vähintään yhden ja enintään viiden megawatin energiantuotantoyksiköiden päästömittaukset tehdään kerran toiminnan alkaessa, jonka jälkeen mittaus uusitaan ainoastaan olennaisen muutoksen yhteydessä.

Lämpölaitoksesta pidetään kirjaa käytetyistä polttoaineista ja niiden määristä, savukaasupäästöjen mittausraporteista, tarkkailusuunnitelmaan kuuluvista tiedoista, jätehuollon toteutumisesta ja tuhkan määrästä sekä loppusijoituksesta.

Jätteet

Tilalla kuolleet eläimet (noin 15 000 kg/v) poltetaan tilan 2,5 MW:n kattilassa. Kuolleiden eläinten varajärjestelmänä on varastointi kylmäkontissa ja toimitus Honkajoelle.

Jäteöljyt (noin 1000 l/v) ja muu vaarallinen jäte (kuten jäteöljyt, akut, loisteputket, noin 1000 kg) toimitetaan erilliskeräilyyn tai hyötykäyttöpisteelle. Metalliromu ja muovit ja muu jäte toimitetaan hyötykäyttöön ja talousjäte järjestetyn jätehuollon kautta Lakeuden Etapille.

Polttoaineet ja kemikaalit

Tilalla on yksi maanpäällinen noin 10 000 litran polttoainesäiliö ja kaksi noin 15 000 litran maanalaisista polttoainesäiliötä. Maanalaiset polttoainesäiliöt ovat varalämmitystä ja aggregaattia varten ja maanpäällinen polttoainesäiliö työkooneiden tankkausta varten. Maanpäällinen 10 000 litran säiliö on kaksoisvaippasäiliö, joka on varustettu lukituksella, vuodonilmaisimella sekä lapon- ja ylitäytönestimellä. Maanalaiset säiliöt on varustettu lapon- ja ylitäytönestimellä.

Maanpäällinen polttoainesäiliö sijaitsee kasvattamon 4 yhteydessä asfaltoidulla alueella. Maanalaisista polttoainesäiliöistä toinen sijaitsee kasvattamon 4 yhteydessä ja toinen kasvattamon 1 yhteydessä. Tilalla säilytetään muita öljytuotteita tynnyreissä enintään 1 000 litraa kerrallaan.

Tuotannossa tarvittavat pesu- ja desinfiointiaineet (1000 l) säilytetään maatalakorjaamon betonilattialla, joka on viemäröity ojaan öljynerotuskaivon kautta. Samassa tilassa säilytetään myös voiteluaineita (1000 l) sekä ureaa (1000 l) moottoreiden pakokaasujärjestelmiä varten.

Rehun valmistuksen säilöntähapot varastoidaan IBC-konteissa (4 x 1000 l) kylmävarastossa betonilattialla, joka on viemäröity pesuvesisäiliöön. Lannoitteita varastoidaan kylmävarastossa noin 150 000 kg betonilattialla, jota ei ole viemäröity. Kasvinsuojeluaineita varastoidaan (1000 l ja 200 kg) erillisessä torjunta-ainearastossa kasvatushallin 4 päädyssä betonilattialla, joka on viemäröity pesuvesisäiliöön.

Toiminnasta aiheutuva liikenne

Raskaan liikenteen (traktori tai rekka-auto) määrästä on hakemukseen liitetty erillinen liikennematriisi, jonka mukaan laajennuksen jälkeen kuljetuksia on seuraavasti:

- untuvikkojen tuonti 8 krt/2 kk
- teuraslintujen vienti 47 krt/2 kk
- rehutoimituksia traktorilla ja rekalla kuukausittain 19 krt/kk
- kuivikkeita traktorilla ja rekalla 4 krt/2 kk
- lannan ajoa traktorilla ja rekalla 14 krt/2kk
- jätekuljetuksia 2 krt/kk
- polttoainetoimituksia lämpölaitokselle 2 krt/kk
- muita satunnaisia kuljetuksia 8 krt/kk

Kuukausittain raskaan liikenteen määrät vaihtelevat noin 40 ajoneuvosta noin 90 ajoneuvoon. Raskaan liikenteen kokonaismäärä vuodessa on ennen laajennusta noin 730 kuljetusta ja laajennuksen jälkeen noin 800 kuljetusta, joten raskaan liikenteen määrien arvioidaan kasvavan noin 9 % toiminnan laajennuksesta johtuen.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMISESTA

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017.

Hakemukseen on liitetty BAT-selvityslomake, jota on käytetty nykyisen broilerien kasvatustoiminnan luvan tarkistamistarpeen arvioinnissa (taulukko 1). Aluehallintovirasto on tarkistanut 2.10.2019 annetulla päätöksellä eläinsuojien ympäristöluvan siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien johdosta ja todennut olemassa olevan toiminnan täyttävän BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Hakemuksen mukaan myös broilerikasvattamossa 4 tullaan käyttämään samoja tekniikoita.

Taulukko 1. BAT-selvityslomakkeen sisältö tiivistettynä.

Nro	BAT-tekniikka (kohtien numerointi BAT-selvityslomakkeen mukaisesti)	Toteutuuko tilalla	Hakijan perustelut
TOIMINTATAVAT			
BAT 1	1.Ympäristöjärjestelmä	-	Tilalla ei ole käytössä ympäristöjärjestelmää. Tila noudattaa teurastamon laatukäsikirjan ohjeita mm. eläinten hyvinvoinnista ja ympäristöasioista.

BAT 2	2. Hyvät toimintatavat	Kyllä	Toimintojen sijainti, koulutus, pelastussuunnitelma, kestopäällysteet pihaluokilla, olosuhdeautomatiikka, videovalvonta, laiterikkojen ja poikkeustilanteiden hallinta, kuolleiden eläinten varastointi kylmäsäilytyksessä.
BAT 3	3. Lannan kokonaistypen ja ammoniakkipäästöjen vähentäminen ruokintamenetelmillä	Kyllä	Optimoidaan valkuaisruokinta lintujen kehitysvaiheen mukaisesti käyttämällä rehua, joka on tasapainotettu typen suhteen eläinten energian tarpeen ja sulavien aminohappojen perusteella. Monivaiheruokinta, jossa rehustus on mukautettu kunkin tuotantovaiheen vaatimuksiin. Käytetään rehun lisäaineita, joilla vähennetään lannassa eritetyn kokonaistypen määrää.
BAT 4	4. Lannan kokonaisfosforin vähentäminen ruokintamenetelmillä	Kyllä	Monivaiheruokinta, jossa rehustus on mukautettu kunkin tuotantovaiheen vaatimuksiin. Käytetään sallittuja rehun lisäaineita, joilla vähennetään lannan kokonaisfosforia. Käytetään helposti sulavia epäorgaanisia fosfaatteja korvaamaan osittain perinteiset rehun fosforin lähteet.
BAT 5	5. Tehokas vedenkäyttö	Kyllä	Vedenkulutuksen tarkkailu ruokinta-automatiikalla, vesivuotojen tarkkailu, painepesureiden käyttäminen eläinsuojien ja laitteiden puhdistuksessa, soveltuvat juottovälineet ja juomalaitteiden kalibrointi säännöllisesti.
BAT 6	6. Jäteveden syntymisen vähentäminen	Kyllä	Pesuvesimäärän minimointi höyrypesun avulla ja puhtaiden vesien pito

			erillään likaisista.
BAT 7	7. Jätevesipäästöjen vähentäminen	Kyllä	Eläinsuojien pesuvesille on riittävästi varastotilaa pesuvesisäiliöissä, joista ne levitetään pellolle lannoitteeksi.
BAT 8	8. Energian tehokas käyttö	Kyllä	Hyvin tehokkaat lämmitys-/jäähdytys- ja ilmanvaihtojärjestelmät ja niiden optimointi, eläinsuojarakennusten eristäminen.
BAT 29	9. Prosessimuuttujien tarkkailu	Kyllä	Tarkkaillaan veden-, sähkön-, polttoaineen- ja rehunkulutusta, sekä eläin- ja lantamääriä.
MELU, PÖLY JA HAJU			
BAT 9	10. Melun vähentäminen	-	Toiminnasta ei hakemuksen mukaan arvioida aiheutuvan meluhaittaa herkille kohteille. Suojapenger ja varastorakennus kasvatushallien ja lähimmän naapurin välissä. Melumittaukset toteutettu YVA-menettelyn yhteydessä 2013.
BAT 10	11. Melun ehkäiseminen ja vähentäminen	Kyllä	Toiminnot ja laitteet on sijoitettu niin, ettei melua aiheudu herkille kohteille, työtavat suunniteltu ja laitteet valittu niin, että melutaso on mahdollisimman alhainen.
BAT 11 & BAT 27	12. Pölyn vähentäminen ja pitoisuuksien tarkkailu	Kyllä	Pölypäästöjä minimoidaan käyttämällä kuivikkeena turvetta tai kutterinlastua ja ne levitetään aiheuttamatta pölyä. Käytetään vapaan tarjonnan ruokintaa, pelletöityä rehua ja kasvattamoiden vesisumutusjärjestelmää. Rehusiilot täytetään elevaattorilla sekä spiraalikuljettimilla. Puhallustäyttöä ei käytetä.

BAT 12 & BAT 26	13. Hajujen vähentäminen ja säännöllinen tarkkailu	-	Hakemukseen on liitetty hajumallinnus 27.4.2018 ja ilmanvaihdon muutoksiin kasvatushallissa 4 liittyvä leviämismalli 24.4.2021. Tilalla on hajunhallintasuunnitelma.
BAT 13	14. Hajujen ehkäiseminen	Kyllä	BAT 13 kohdan B tekniikoista käytössä ovat: Pidetään kuivikkeet kuivina ja ilmavina. Halliin 4 rakennetaan 18 uutta ilmanpoistoa katolle. Vesisumulla hallitaan sisäilman lämpötilaa, mikä vähentää tuuletustarvetta. BAT 13 kohdan C tekniikoista on käytössä: Hallien 1, 2 ja 3 seinillä on poistoilma-aukkojen ohjaimet, jotka suuntaavat poistoilman maata kohti.
BAT 28	15. Ammoniakki-, pöly- ja/tai hajupäästöjen tarkkailu eläinsuojissa, joissa on ilmanpuhdistusjärjestelmä	-	Eläinsuojissa ei ole ilmanpuhdistusjärjestelmää.
LANNAN VARASTOINTI, KÄSITTELY JA LEVITYS			
BAT 14	16. Kuivalannan varastoinnin NH ₃ -päästöjen vähentäminen	Kyllä	Lanta varastoidaan etälantalaaatalla korkeassa kasassa, jotta sadevesipinta-ala ja reunojen liettymien jää vähäiseksi.
BAT 15	17. Kuivalannan varastoinnista maaperään ja vesiin aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen	Kyllä	Riittävästi varastointitilavuutta vesitiiviistä materiaalia olevalla lantalaaatalla.
BAT16 - BAT18 ja BAT 21 eivät koske tilaa, koska tilalla ei muodostu lietelantaa.			
BAT 19	21. Lannan tilakohtainen prosessointi	-	Kuivalantaa ei prosessoida.
BAT 20	22. Lannan levityksen maaperä- ja vesistö-päästöjen vähentäminen	Kyllä	Valumariskien arviointi, levityksen ajoitus, suoja-kaistat vesistöihin ja kasvien ravinnetarpeen mukainen lannoitus, lannan kuormaus ilman valumia ja lannanlevityslaitteiden kunnossapito.

BAT 22	24. Lannan muokkaaminen maahan	Kyllä	Ainakin toiminnanharjoittajan omistamalla ja vuokraamalla pelloilla lanta mullataan maahan 4 tunnin kuluessa levityksestä.
BAT 24	25. Lannan kokonaistypen ja -fosforin tarkkailu	Ei	Lanta-analyysit tehdään 5 vuoden välein, viimeisin 25.2.2020.
AMMONIAKKIPÄÄSTÖJEN TARKKAILU JA VÄHENTYMISEN ARVIOINTI			
BAT 25	26. Ilmaan vapautuvien NH ₃ -päästöjen tarkkailu	Kyllä	Ammoniakkipäästöjä on arvioitu SYKEN ammoniakkipäästölaskurin avulla vuosittain.
BAT 23	27. Koko tuotantoprosessin NH ₃ -päästöjen vähentymisen tarkkailu	Kyllä	SYKEN ammoniakkipäästölaskurin avulla vuosittain.
BAT 30, BAT 31, BAT 33 ja BAT 34 eivät koske tilaa, koska tilalla ei ole kyseisiä eläimiä.			
BROILERIKASVATTAMOIDEN AMMONIAKKIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN			
BAT 32	30. Broilerikasvattamoiden NH ₃ -päästöjen vähentäminen	Kyllä	Koneellinen ilmanvaihto ja vuotamaton juottojärjestelmä sekä kuivikkeen koneellinen kuivaus sisäilmalla (eläinsuojissa on kiinteä lattia ja kuivikepohja).

MAAPERÄN JA POHJAVEDEN PERUSTILASELVITYS

Hakemukseen on liitetty ympäristönsuojelulain 82 §:n mukainen arvio maaperän ja pohjaveden perustilaselvityksen laatimistarpeesta. Arvioon on liitetty päästöriskien arviointi, kohdekatselmus ja johtopäätökset. Polttoaineiden varastoinnin lisäksi keskeiseksi riskitekijäksi muodostuvat työkoneiden tankkaukset, joita on viljelysesonkien aikana päivittäin. Talviaikaan tankkauksia on huomattavasti sesonkiaikoja vähemmän. Tilalla polttoainesäiliöiden yhteydessä olevat piha-alueet on asfaltoitu. Tämä helpottaa mahdollisen vuotovahingon torjuntaa sekä sitä kautta maaperään ja vesistöihin kohdistuvan vahingon riskiä.

Lähin pohjavesialue on noin 1,6 kilometrin päässä. Tilalla on työkoneiden tankkausta varten yksi maanpäällinen noin 10 000 litran kaksivaippainen polttoainesäiliö. Kasvattamoiden varalämmitystä ja aggregaattia varten on kaksi noin 15 000 litran maanalaista säiliötä. Muita öljytuotteita säilytetään enintään 1 000 litraa tynnyreissä. Lisäksi varastoidaan kasvattamoiden pesu- ja desinfiointiaineita.

Alueen toimintahistoria sekä kohdekatselmuksessa tehty havainnot eivät anna aiheutta epäillä kemikaaleista johtuvaa ympäristön kuormittumista tai pilaantuneisuutta. Ympäristölupavelvollisena toiminnalle on alusta asti annettu erilaisia määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi, joita on myös noudatettu tilan päivittäisessä toiminnassa. Hakija toteaa, että ympäristölupahakemuksessa ja sen liitteissä esitetyt tiedot tulee pitää riittävinä toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten ja -riskien arvioimiseksi eikä näin ollen kohteen ympäristölupamenettely ei edellytä erillisen perustilaselvityksen toteuttamista.

ARVIO TOIMINTAAN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ JA TOIMISTA HÄIRIÖTILANTEISSA

Tilan toiminnassa noudatetaan sopimusteurastamon tuotanto-ohjeita. Merkittävien riski liittyy sähkönjakelun keskeytymiseen, jonka varalta tilalla on kaksi omalla moottorilla toimivaa varavirtageneraattoria (kiinteä 600 kVA ja siirrettävä 317 kVA). Lämmöntuotantoon tilalla on kiinteän polttoaineen lämpölaitoksen lisäksi öljykattila. Tilalle on laadittu palo- ja pelastussuunnitelma. Kuivikelannan käsittelyyn ei liity merkittäviä ympäristöriskejä.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Hakemuksen mukaan broilerkasvattamokokonaisuuden toiminnasta on laadittu mittauksiin perustunut hajumallinnus vuonna 2017, jota täydennettiin ilmanvaihdon teknisiin muutoksiin liittyvällä leviämismallinnuksella 2021. Hankkeessa kaikki linnut sijoitetaan olemassa oleviin kasvattamoihin hakemuksen liitteenä olevan asemapiirroksen osoittamalla tavalla.

Hakijan näkemyksen mukaan hallin 4 ilmanvaihdon muutostöiden jälkeen talouskeskuksen hajuvaikutukset voidaan eläinmäärän lisääntymisestä huolimatta rinnastaa nykytilanteeseen. Mallinnuksen aikana hallin poistoilma johdettiin ulos seinustoilla olevien tuulettimien kautta, kun muutostöiden jälkeen ne johdetaan hallista 4 katolle ja siellä suoraan ylös. Hallin 4 saneerauksessa joka kolmas poistohormi varustetaan ejektorilla. Näiden poistohormien toiminta ohjelmoidaan kasvattamon olosuhdeautomaatiikalla vastaamaan noin 70 % ilmanvaihdon kokonaismäärästä. Tällä järjestelyllä kasvattamoiden välittömässä tuntumassa olevan alueen hajukuormituksen arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla, vaikka halli 4 otetaan tuotantokäyttöön.

Muutoksella ei ole vaikutusta tilan muuhun toimintaan kuten melu- tai pölyvaikutuksiin. Lantaa luovutetaan laajalle alueelle lannoitteeksi peltoviljelyyn. Lantaa levitetään kevään ja syksyn lisäksi myös kasvukaudella kasvustoon, jolloin lannan sisältämät ravinteet saadaan tehokkaasti hyötykäyttöön. Lannan leviytykseen käytetään tarkkuuslevitintä. Viimeisin lanta-analyysi on tehty 25.2.2020.

Hakija on toimittanut massataseeseen perustuvan ammoniakkipäästöjen arviointilaskelman, jonka mukaan kasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö on 0,07 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 24.8.2021, 27.8.2021 ja 18.10.2021.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat keskeisiltä osin 8.11. – 15.12.2021 välisenä aikana aluehallinto- virastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Kurikan kaupungin verkkosivuilla. Ympäristölupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Kurikka -lehdessä 11.11.2021 ja annettu erikseen tieto eläinsuojan lähinaapureille hakemusasiakirjoihin liitetyn tiedonantokirjelmän mukaisesti.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa Kurikan kaupungilta ja Kurikan kaupungin kaavoitus-, ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa:

Sijoituspaiikka ja eläinmäärät

YSL 527/2014 liitteen 3 mukaisilla eläinyksiköillä laskettuna broilerkasvattamoiden eläinmäärä on laajennuksen jälkeen 12 180 ey, mikä on 11 % (1 200 ey) suurempi nykyisen ympäristöluvan eläinmäärään verrattuna.

Lähin naapurin vapaa-ajan asuinrakennus sijaitsee n. 90 m etäisyydellä kasvattamosta 4 koilliseen. Lähin vakituisesti asuttu naapurin asuinrakennus sijaitsee n. 250 m etäisyydellä kasvattamosta 4 luoteeseen. Alle 600 m etäisyydellä kasvattamoista sijaitsee 5 vakituisesti asuttua ja 10 vapaa-ajan rakennusta. Näistä kasvattamo 4 sijoittuisi muita kasvattamoita lähemmäksi kaikkiaan 7 vapaa-ajanrakennuksen ja 2 vakituisen asuinrakennuksen kohdalla.

Eläinpaikat sijoittuisivat hakemuksen mukaan kasvattamoihin seuraavasti:

Kasvattamohallit	Kasvatuspaikkojen määrä	
	Nykyinen ympäristölupa	Laajennus
Kasvattamo 1	150 000	150 000
Kasvattamo 2	66 000	66 000
Kasvattamo 3	150 000	140 000
Kasvattamo 4	-	50 000

Hakemuksen mukaan hankkeen yhteydessä tilalla ei tapahdu muita muutoksia kasvattamoiden eläintenpitotiloissa tai eläinmäärissä. Kasvattamon 3 eläinpaikkamäärän on hakemuksessa ilmoitettu olevan 10 000 eläintä pienempi kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Hakemuksen liitteenä on lähinaapurin 14.5.2020 antama kirjallinen suositumus vapaa-ajan asuntoa lähinnä olevan kasvattamon 4 (ent. 2b) toimintaan, kunhan sen poistoilmanvaihto muutetaan katolle ja toiminnassa noudatetaan myöhemmin tilalle myönnettäviä ympäristö- ja rakennuslupapäätöksiä lupamääräyksineen sekä tavanomaista hyvää maatalouskäytäntöä.

ELY-keskus katsoo, että luvassa tulee antaa määräykset siitä, että esitetyt toimenpiteet tulla olla käytössä toiminnan aikana. Luvassa tulee antaa lisäksi määräyksiä lannan lastauksen haju- ja meluhaittojen vähentämisestä, lastauspaikan sijaitessa kasvattamon 4 pohjoispäässä.

Toiminta ja hajunhallintatoimenpiteet

Hakemuksen mukaan kasvattamorakennuksen 4 ilmanvaihtojärjestelmää saneerataan ja muutetaan siten, että muutostöiden jälkeen hallissa on yhteensä 18 poistohormia katolle, joista kuuteen asennetaan ilman virtausta tehostavat ejektorit eli niin kutsutut ”suihkuvirtaushatut”. Samalla hallin ilmanvaihto ohjelmoidaan siten, että 70 % poistoilmasta ohjautuu ulos näiden hormien kautta. Muutoksen jälkeen hallin seinillä sijaitsevat poistoilma-kanavat eivät ole enää käytössä. Jättipuhaltimet 8 kpl jäävät kuitenkin ennalleen.

Hakemuksen liitteenä on BAT-selvitys kasvattamoittain. Selvityksen mukaan kaikissa kasvattamoissa on käytössä pääosin samat hajuntorjuntatoimenpiteet ja kasvattamokohtainen tietokoneohjattu olosuhdeautomaatiikka. Asuinrakennuksessa sijaitsevassa valvomossa on reaaliaikainen videokuva kaikkiin kasvattamoihin, joka tehostaa eläinten hyvinvoinnin sekä tuotanto-olosuhteiden valvontaa. Hallissa 4 tullaan kokeilemaan vedestä ilmaan -lämmönvaihtimia lämmön jakamiseen. Kaikissa kasvattamoissa on vesisumutusjärjestelmä ilman lämpötilan laskemiseen ja pölyjen sitomiseen. Ilmanvaihdon säätö huomioi myös kuivikepohjien kosteustason.

Hallien kuivikekerros pyritään pitämään riittävän ohuena, jolloin linnut pääsevät kuoputtamaan kerrosta lattian pintaan asti. Tämä pitää pohjan kuohkeana (kuivana) ja vähentää sitä kautta hajuhaittoja. Hallien sisällä olevat puhaltimet kierrättävät ilmaa tasaisesti vaakatasossa, jolloin ilman kierto tehostuu varsinaisen ilmanvaihdon katvealueilla. Tämä tasaa kuivikepohjan kosteusoloja ja vähentää hajuhaittojen muodostumista. Hallissa 4 on betoninen välikatto, joka tasaa ilman lämpötilaa ja mahdollistaa näin olosuhteiden tarkan säätelyn ilmanvaihdon avulla. Halleissa 1-3 seinien alaosissa sijaitsevilla poistoaukoissa ilmavirranohjaimet ohjaavat poistoilmaa maata kohti.

Teuraslintujen ja lannan poistosuunta halleissa 1, 2 ja 3 on eteläpääty ja hallissa 4 pohjoispääty. Kasvattamon 4 lannan poisto ei onnistu eteläpäästä siellä olevan rehustamon vuoksi.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukainen toiminnan laajennus voidaan toteuttaa, mikäli kaikki esitetyt haju- ja pölyhaittoja vähentävät BAT-toimenpiteet otetaan käyttöön ja tarvittaessa niitä tehostetaan hajuselvitysten tai naapureiden häiritsemistilanteiden perusteella.

Hajumallinnus ja hajunhallintasuunnitelma

Sweco Infra & Rail Oy:n 18.10.2021 päivätyssä mallinnusraportissa esitellään hajumallinnus, joka perustuu 2.10.2017 otettuihin näytteisiin. Halleissa 1, 2 ja 3 hajupäästölähteet ovat rakennuksen seinällä ja hallissa 4 hajupäästölähteet sijaitsevat katolla. Mallinnuksessa ei ole otettu huomioon kasvattamoiden lannankäsittelyä.

Leviämismallilaskelmien tulosten mukaan hajuhaitan arvona käytetty 1 hy/m³ yli 3 % vuoden tunneista ylittyy lähimmän, hankealueen pohjoispuolella olevan vapaa-ajan asuinrakennuksen kohdalla. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset kasvattamoiden länsi- ja luoteispuolella sijoittuvat alueelle, joilla esiintyy 1 hy/m³ ylittäviä hajutilanteita yli 1 % vuoden tunneista. Epäsuotuisissa sääolosuhteissa lähimmän asuinrakennuksen kohdalla voi hetkellisesti esiintyä hajua, jonka pitoisuus on 8–11 hy/m³. Yli 5 hy/m³ pitoisuuksia voi esiintyä hetkellisesti Jalasjoen pohjoispuolella n. 900 m etäisyydellä kasvattamoista. Kyseiset maksimi-arvot esiintyvät kerran yhden tunnin ajan kolmen vuoden tunnitaisessa sääaineistossa.

Nykyisessä ympäristöluvassa on edellytetty hajupäästöjen hallintasuunnitelmaa, jossa on esitettävä mahdolliset käyttöönotettavat lisätoimenpiteet hajuhaittojen ehkäisemiseksi ja tarkasteltava niiden tehokkuutta hajuhaittojen vähentämiseksi sekä esitettävä toimintasuunnitelma havaittujen/valvontaviranomaiselle ilmoitettujen hajuhaittojen aiheuttavien tilanteiden korjaamiseksi/vähentämiseksi.

Hakemuksen liitteenä on hajunhallintasuunnitelma, jonka mukaan hajunhallintatoimenpiteet keskittyvät uudelleen käyttöönotettavaan kasvatushalliin 4 ja siinä edellä kuvattuihin ilmanvaihdon muutostöihin. Hajumittaukset voidaan uusina myöhemmin, mikäli hajusta todetaan aiheutuvan lähialueella voimakasta ja pitkäkestoista rasitusta. Mahdollisista hajuhaitoista voidaan kerätä tietoja lähialueen asukkailta erillisen hajuvaikutusten havaintolomakkeen avulla.

ELY-keskus huomauttaa, että hajunhallintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet hajuhaittojen ehkäisemiseksi toteutettaisiin vain kasvattamossa 4, joka ei nykyisen ympäristöluvan mukaan saa olla toiminnassa naapureille aiheutuvan hajuhaitan takia. Ympäristölupaa haetaan toiminnan laajentamiselle nimenomaan ko. kasvattamon käyttöönoton osalta, jolloin esitetyt hajunhallintatoimenpiteet ovat minimiedellytys laajennusluvan saamiselle. Ha-

junhallintasuunnitelman tarkoituksena on esittää käyttöönotettavat lisätoimenpiteet hajuhaittojen ehkäisemiseksi.

ELY-keskus katsoo näin ollen, että esitetty hajunhallintasuunnitelma ei ole riittävä ja lupapäätöksessä tulee edellyttää esitettäväksi uusi suunnitelma, kun toiminta on vakiintunut. Hajumittaus ja -kysely naapurustolle saattaa olla tarpeen ennen uuden hajunhallintasuunnitelman laatimista. Lupamääräyksissä ja hajunhallintasuunnitelmassa tulee lisäksi ottaa huomioon lannan käsittelystä kasvattamoiden alueella aiheutuva hajuhaitta ja erityisesti se, että kasvattamosta 4 poistettava lanta lastattaisiin kasvattamon pohjoispäädystä, mikä lisää lähimmille naapureille aiheutuvaa hajuhaittaa nykytilanteeseen verrattuna.

Polttoaineiden säilytys ja tankkaus

Polttonesteen jakelupaikoilla, joissa samalla täyttö- ja tankkauspaikalla sijaitsevien polttonestesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³, on noudatettava KTM:n jakeluasemapäätöksen (415/1998) vaatimuksia. ELY-keskus katsoo, että ympäristöluvassa tulee antaa määräykset tämä huomioiden.

Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että eläintenpito nyt kysymyksessä olevassa hallissa 4 on kielletty Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 19.6.2017 sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksellä 2.10.2019, jonka Vaasan hallinto-oikeus on tältä osin pitänyt voimassa päätöksellään 15.1.2021. Tilan kokonaiseläinmäärää on eri päätöksillä rajoitettu, koska riittävää hajupäästöjen pienentämistä ja ammoniakkipäästön vähentämistä ei ole ollut mahdollista muilla keinoin saavuttaa, kun huomioidaan lyhyt etäisyys haju- ja ammoniakkipäästöille alttiisiin häiriintyviin kohteisiin.

Hallia 4 lähin häiriintyvä kohde on 90 metriä pohjoiseen/koilliseen sijaitseva vapaa-ajan asuinrakennus ja seuraavat ovat 240 metrin etäisyydellä luoteessa sekä 320 metrin etäisyydellä lännessä olevat asuinrakennukset. Luoteessa oleva asuinrakennus on asuinkäytössä, lännessä oleva on tällä hetkellä asumaton (väestötietojärjestelmän mukaan jäänyt asumattomaksi 1.11.2021 alkaen). Seuraavat naapurin asuinrakennukset ovat luoteessa 370 metrin etäisyydellä ja lännessä 440 metrin etäisyydellä. Jalasjoen joki-rannassa on kolme naapurin vapaa-ajanrakennusta 250, 273 ja 325 metrin etäisyydellä halli 4:stä pohjoiseen sekä kaksi 377 ja 504 metrin etäisyydellä koillisessa.

Nyt vireillä olevassa ympäristölupahakemuksessa on esitetty hallin sivuseinillä olevien poistoilmakanavien siirtämistä katolle. Katolle tulevista 18 poistoilmahormista kolmasosa varustettaisiin ilmanvirtausta tehostavin suihkuvirtaushatuin ja 70 % poistoilmasta ohjattaisiin ohjelmoitavan ilmanvaihdon avulla näiden ejektorihormien kautta ympäristöön. Jättipuhaltimet jäisivät edelleen käyttöön. Muihin kasvattamohalleihin 1-3 ei tässä yhteydessä ole esitetty tehtävän hajunhallintatoimenpiteitä, jotka vähentäisivät kasvattamo-

jen yhteisvaikutuksena lähimmille häiriintyville kohteelle aiheutuvaa hajukuormitusta.

Hakemuksessa esitetyt halli 4:ää koskevat hajunhallintatoimet ovat Kurikan ympäristönsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan BAT-päätelmien mukaisia vähimmäisvaatimuksia, jotka tämän kokoluokan uudelta/laajentuvalta toiminnalta edellytetään automaattisesti kun alle 500 metrin etäisyydellä toiminnasta on hajulle altistuvia herkkiä kohteita (asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksia).

Hakemuksessa ei kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulkinnan mukaan näin ollen ole esitetty sellaista parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa tai toimintamalleja, joilla kaikkien kasvattamohallien yhteisvaikutuksena aiheuttamaa kohtuutonta hajurasitusta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin voitaisiin riittävästi ehkäistä ilman kokonaiseläinmäärän rajoittamista. Tämä tulisi huomioida lupaharkinnassa kuten Vaasan hallinto-oikeuden 15.1.2021 antaman päätöksen perustelujen oikeudellisessa arvioinnissa ja johtopäätöksissä todetaan (päätöksen sivu 38: "Vaikka toiminnan olennaista muuttamista koskevaa ympäristölupahakemusta käsiteltäessä olennaista on arvioida muutoksen vaikutuksia, tulee huomioon ottaa myös olemassa olevasta toiminnasta aiheutuva rasitus.").

Mikäli lupa broilereiden kasvattamiseen hallissa kuitenkin 4 myönnettäisiin, tulee lupaehdoissa edellyttää luvanhaltijoita käyttämään haju- ja ammoniakkipäästövähennemältään nyt määrättyä kokonaiseläinmäärän rajoittamista vastaavaa, parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ja menetelmiä kaikkien kasvattamohallien osalta, sekä esittämään hajupäästöjen hallintasuunnitelma luvan valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi ennen eläinten sijoittamista halliin 4. Hallintasuunnitelmassa tulee esittää hajuhaittojen ehkäisemiseksi käyttöönotettavat lisätoimenpiteet sekä toimintasuunnitelma hajupäästöjen rajoittamiseksi erityisesti kesäajan korkeiden lämpötilojen ja vähätuulisten olosuhteiden varalle.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on kirjeellä 18.1.2022 annettu mahdollisuus antaa vastine annetuista lausunnoista. Hakija on 1.2.2022 saapuneessa vastineessaan ja sen liitteissä esittänyt seuraavaa:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Lausunnossa käsitellään muun muassa kasvatushallin 4 käyttöönottoon liittyviä haju- ja meluhaittoja. Hakemuksessa on selostettu, että kasvattamon 4 eteläpäässä sijaitsevan rehukeskuksen vuoksi kasvattamon lintuerien vaihdot sekä lannanpoisto on suoritettava pohjoispäädyn kautta. Hakijalla on erittäin tehokas kalusto kasvattamoiden lannanpoistoon, jonka vuoksi

kyseisen kasvattamon eränvaihtoon kuluva aika on lintujen tyhjennyksen osalta viisi (5) tuntia ja lannanpoiston osalta neljä (4) tuntia kerrallaan. Tämä tarkoittaa enintään seitsemän vuotuisen kasvatuserän johdosta enintään 35 tunnin tyhjennysaikaa linnuille ja 28 tunnin tyhjennysaikaa lannalle vuodessa.

Näistä tyhjennyksistä enintään kolme osuu kesäaikaan, jolloin vaikutukset esimerkiksi vapaa-ajanasuntojen käyttäjille jäävät lomakaudella kokonaisuutena tuntitasolla verrattain vähäisiksi. Asiassa on huomioitava myös se, että lanta toimitetaan kasvattamon tyhjennyksen yhteydessä välittömästi talouskeskuksen ulkopuolelle, jonka johdosta talouskeskuksen alueelle ei jää lannan varastoinnista aiheutuvia hajuhaittoja tyhjennyksen päätyttyä.

Kasvattamoiden toiminnasta on laadittu hajumalli, jonka mukaan merkittäviä hajuhaittoja aiheutuu ainoastaan pohjoispuolella sijaitsevan lähimmän vapaa-ajanrakennuksen kohdalla. Kyseinen kiinteistönomistaja on tietoinen kasvattamoiden käyttöön liittyvistä muutoksista ja asiasta on laadittu osapuolten kesken sopimus. Muiden talouskeskuksen ympäristössä sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen alueella hajukynnyksen 1 hy/m³ ylittävät hajuvaikutukset jäävät mallinnuksen mukaan alle kahteen prosenttiin vuoden tunneista.

Hakemukseen liitetty hajunhallintasuunnitelma perustuu lähtökohtaisesti olemassa olevien toimintojen säilymiseen nykyisellään, jonka lisäksi käyttöön otettavalle kasvatushallille 4 on esitetty lisätoimenpiteitä sen tämänhetkisiin ilmanvaihdon järjestelyihin nähden. Näiden toimenpiteiden toteuttamiseen hakija on sitoutunut nimenomaan siksi, että niillä mahdollistetaan hallin 4 käyttöönotto lähimpien asuinrakennusten sijainti huomioiden.

Arvioon hajunhallintasuunnitelman riittävydestä hakija toteaa, että nykyisessä suunnitelmassa on esitetty valmius palautteen keräämiseen lähialueen asukkailta. Tämä konkretisoituisi kuitenkin vasta siinä tilanteessa, että hajuista on valitettu ja asiaa tutkittaessa hajuhaitta osoittautuisi voimakkuudeltaan ja kestoaltaan selvästi poikkeavaksi hajumallinnukseen nähden.

Hakija korostaa, että edellä kuvattu tehokkuus hallien tyhjentämisissä koskee myös tilan muita kasvattamoita 1-3 näiden eläinmäärien sekä lattiapinta-alojen suhteessa. Näidenkään hallien tyhjennysten yhteydessä lantaa ei välivarastoida talouskeskuksessa, jonka vuoksi mahdollinen hajuhaitta esiintyy verrattain lyhytkestoisena ainoastaan toiminnan aikana.

Polttoaineiden säilytyksestä todetaan, että käytössä olevien säiliöiden rakenne sekä sijoittuminen täyttävät jo nykyisin pääosin KTM:n jakeluasemapäätöksen (415/1998) sisältämät keskeiset ympäristönsuojeluvaatimukset. Hakijalla on säiliöiden yhteydessä valmiudet loiske- ja vuotovahinkojen torjuntaan. Lausunnossaan ELY-keskus on katsonut, että hakemuksen mukainen toiminnan laajennus voidaan toteuttaa, mikäli kaikki esitetyt haju- ja pölyhaittoja vähentävät BAT-toimenpiteet otetaan käyttöön ja tarvittaessa niitä tehostetaan hajuselvitysten tai naapureiden haittailmoitusten perusteella. Hakijan näkemyksen mukaan kaikki tässä vastineessa edellä esitetty

tukee tätä näkemystä. Hakija on huomionnut vastineessaan myös YVA-yhteysviranomaisen lausunnon. Muilta osin hakijalla ei ole huomautettavaa ELY-keskuksen lausuntoihin.

Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Lausunnossa keskeinen teema on kasvatushallin 4 käyttöönotosta aiheutuva paikallisen hajukuormituksen lisääntyminen sekä kaikkien toimintojen aiheuttamat yhteisvaikutukset alueella. Lisäksi lausunnossa käsitellään erikseen haju- ja ammoniakkipäästökysymyksiä.

Ammoniakkipäästöjen osalta hakija toteaa, että hakemukseen liitetyn kasvattamokohtaisen BAT-selvityksen mukaan kaikissa kasvatushalleissa käytössä olevat työtekniset tai rakenteelliset seikat noudattavat toimialaa koskevia BAT-vaatimuksia. Tilan ammoniakkipäästöt on laskettu SYKE:n ammoniakkipäästölaskurin avulla. Laskennan tuloksena tilan ammoniakkipäästöt ovat 0,08 kg NH³/eläinpaikka/vuosi, joka on BAT-AEL-arvon eli vertailuarvon 0,01-0,08 mukainen. Tämän vuoksi päätöksessä ei tule määrätä hakemuksesta poikkeavia erityistoimenpiteitä ammoniakkipäästöjen rajoittamiseksi.

Hajupäästöjen osalta hakija viittaa edellä ELY-keskukselle vastattuun. Siten uusi hajunhallintasuunnitelma ja mahdolliset lisätoimenpiteet tulisivat toteutettavaksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hajusta todettaisiin esimerkiksi valitusten tai yleisöpalautteen perusteella aiheutuvan lähialueelle kohtuutonta räsytystä. Tällä on merkitystä erityisesti siksi, että esimerkiksi kasvatushallille 4 esitettyjen ilmanvaihdon muutostoimenpiteiden toteuttaminen kasvatushalleihin 1-3 tulisi edellyttämään huomattavia investointikustannuksia. Hajujen mittaukseen perustuvaa mallinnusta ja siihen liittyvää leviämisen- ja haitta-arviota tulee siten pitää lähtökohtaisesti riittävänä.

Lausunnossa on otettu lopuksi kantaa kesäajan korkeiden lämpötilojen ja vähätuulisten olosuhteiden varalta laadittavaan toimintasuunnitelmaan. Kasvattamorakennusten ilmanvaihto on jo nykyisin optimoitu tietokoneavusteisesti siten, että järjestelmä huomioi kulloisenkin ilmanvaihtotarpeen eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Lisäksi kaikissa kasvattamoissa tulee olemaan käytössä vesisumutus sisäilman lämpötilan alentamiseen. Siten esimerkiksi jättipuhaltimia käytetään ilmanvaihtoon ainoastaan silloin, kun se eläinten hyvinvoinnin kannalta on täysin välttämätöntä. Muilta osin hakijalla ei ole vastattavaa lausuntoon.

Hallin 4 käyttöönottoa esitetyin muutostoin on pidettävä kokonaisuutena ympäristön kannalta parempana vaihtoehtona kuin täysin uusien kasvattamoiden rakentaminen. Tämän myös lähin naapuri on todennut antaessaan suostumuksensa hankkeelle.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto hylkää Markku Saaren ja Tipsu Oy:n ympäristölupahakemuksen koskien broilerin kasvatustoiminnan laajentamista kasvattamorakennuksessa 4, joka sijaitsee Kurikan kaupungissa kiinteistöllä Saari 301-407-6-119 tämän päätöksen asemapiirroksen (päiväty 12.5.2020) mukaisesti.

Toimintaa tulee harjoittaa voimassa olevan ympäristölupapäätöksen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 2.10.2019 antaman päätöksen (LSSAVI/10148/2018, Nro 227/2019), jota Vaasan hallinto-oikeus on 15.1.2021 antamallaan päätöksellä (Nro 21/0005/3) muuttanut, mukaisesti pitämällä nykyisin käytössä olevissa broilerikasvattamoissa 1, 2 ja 3 kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16-18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan luvassa on annettava määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi muun muassa päästöistä, päästöraja-arvoista sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä sekä toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan luvassa on muun

muassa annettava tarpeelliset määräykset päästöjen, toiminnan ja jätehuollon tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten tarkkailusta.

Perustelut hakemuksen mukaisen toiminnan hylkäämiselle ja ratkaisun perustelut

Aluehallintovirasto hylkää ympäristölupahakemuksen koskien broilerin kasvatustoiminnan laajentamista kasvattamorakennuksessa 4, koska hakemuksen mukaisten eläinsuojien toimintaa ei voida järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti.

Voimassa olevan ympäristölupapäätöksen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 2.10.2019 antaman päätöksen (LSSAVI/10148/2018, Nro 227/2019), jota Vaasan hallinto-oikeus on 15.1.2021 antamallaan päätöksellä (Nro 21/0005/3) muuttanut, mukaan broilerikasvattamossa 1 ja siihen liitettyssä entisessä varastorakennuksessa 5 voidaan pitää enintään 150 000 broileria, kasvattamossa 2 enintään 66 000 broileria ja kasvattamossa 3 enintään 150 000 broileria, kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria.

Vaasan hallinto-oikeus kumosi 15.1.2021 antamallaan päätöksellä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 2.10.2019 antaman ympäristölupapäätöksen siltä osin kuin se koskee toiminnan laajentamista rakentamalla uusi broilerikasvattamo nykyisen kasvattamon 3 itäpuolelle. Aluehallintoviraston päätöksen (joka kumottu Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä tältä osin) mukaan uuden rakennettavan kasvattamon eläinmäärää oli pienennetty haetusta 40 000 broileriin ja uusi kasvattamo tuli sijoittaa päätökseen liitetyn asemapiirroksen mukaisesta paikasta 70 metriä etelään päin siten, että olemassa olevan kasvattamon 3 ja rakennettavan kasvattamon 4 eteläpuoleiset päädyt ovat samassa tasossa pohjois-etelä-suunnassa. Uuden rakennettavan broilerikasvattamon poistoilmahormit oli suunniteltu sijoitettavan katolle ja jättipuhaltimet sivuseinille. Lannan lastausalue olisi sijoitettu kasvattamon eteläpäätyyn.

Aluehallintoviraston 2.10.2019 antamaa päätöstä ei muutettu siltä osin kuin se koski hakemuksen hylkäämistä 60 000 broilerin pitämisen osalta broilerikasvattamorakennuksessa 2a (nyt kyseessä olevan hakemuksen broilerikasvattamo 4).

Hallinto-oikeuden päätöksen perusteluiden mukaan mm. toiminnan olennaista muuttamista koskevaa ympäristölupahakemusta käsiteltäessä tulee huomioon ottaa myös olemassa olevasta toiminnasta aiheutuva rasitus. Hallinto-oikeus rajoitti toiminnan laajuuden nykyisellä toimintapaikalla voimassaolevan päätöksen mukaiseen laajuuteen 366 000 broileria.

Vaasan hallinto-oikeus on myös 19.6.2017 antamallaan päätöksellä (päättös nro 17/0290/3) muuttanut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 23.5.2016 myöntämää ympäristölupaa siten, että broilerikasvattamoissa 1a/1b, 2 ja 3a/3b voidaan pitää kerrallaan yhteensä enintään 366 000 broileria eikä kasvattamossa 2a saa pitää eläimiä. Nyt haettu laajennus koskee

kasvattamohallia 4, jonka tunnuksena on hallinto-oikeuden päätöksen 19.6.2017 aikaan ollut 2a.

Nyt kyseessä olevalla hakemuksella esitetään toiminnan laajentamista siten, että toimintaa laajennettaisiin enintään 50 000 broilerin kasvatuspaikalla kasvattamohallissa 4. Hakemuksen mukaan kasvattamossa 3 eläinmäärää vähennettäisiin 10 000 broilerilla. Toiminta kasvattamohalleissa 1-3 jatkuu muilta osin entisellään ilman muutoksia. Lisäys eläinpaikkojen määrässä olisi 40 000 paikkaa, mikä vastaa noin 11 %:n muutosta eläinpaikkamäärässä voimassaolevaan ympäristölupaan nähden.

Hakemuksen mukaan käyttöön otettavan kasvattamohallin 4 ilmanvaihto saneerataan ja muutetaan siten, että muutostöiden jälkeen hallissa on yhteensä 18 poistoilmahormia katolle, joista kuuteen asennetaan ilman virtausta tehostavat ejektorit eli niin kutsutut ”suihkuvirtaushatut”. Samalla hallin ilmanvaihto ohjelmoidaan siten, että 70 % poistoilmasta ohjautuu ulos näiden hormien kautta. Muutoksen jälkeen hallin seinillä sijaitsevat poistoilmanakanavat eivät ole enää käytössä. Jättipuhaltimet 8 kpl, jotka sijaitsevat rakennuksen eteläpäässä suunnattuna länteen (2 kpl) ja itään (6 kpl), jäävät kuitenkin ennalleen. Muutosten myötä kasvattamohallin 4 ilmanvaihdon poistokorkeus muuttuisi 2 metrin korkeudelta noin 8 metriin. Jättipuhaltimien päästökorkeus pysyisi samana. Muihin kasvattamohalleihin ei tehtäisi muutoksia ilmanvaihtoon. Halleissa 1, 2 ja 3 poistoilmahormit ovat rakennuksen seinällä noin 2 metrin korkeudella.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan kasvattamohallin 4 käyttöönotto aiheuttaisi lisäystä hajupäästöihin, joita toiminnasta jo nyt aiheutuu, vaikka kyseisessä kasvattamossa toteutettaisiin hakemuksessa esitetyt toimenpiteet kasvattamohallin 4 ilmanvaihtoon. Kasvattamotoiminnan laajentaminen olisi näin ollen ristiriidassa hallinto-oikeuden päätöksen 19.6.2017 kanssa. Kun hallinto-oikeus kumosi 15.1.2021 päätöksellään broilerin kasvatus-toiminnan laajennuksen huomattavasti etäämmälle lähimmistä häiriintyvistä kohteista kuin mihin tässä hakemuksessa tarkoitettu toiminta sijoittuisi, voidaan kasvattamotoiminnan laajennuksen esitetyllä paikalla todeta olevan ristiriidassa myös tämän päätöksen kanssa. Kumotun broilerin kasvatus-toiminnan laajennuksen poistoilma olisi johdettu ulos katolle sijoitettujen poistoilmahormien kautta.

Valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019) on asetettu eläinsuojan ja häiriintyvien kohteiden välisiä vähimmäisetäisyyksiä. Ilmoitusmenettelyn vähimmäisetäisyydet (eläinsuoja-asetus, liite 1) eivät sido ympäristölupamenettelyä, mutta niiden tiedot perustuvat viimeisimpään tutkittuun tietoon ja niissä on myös huomioitu eläinsuojissa käytettäviä tekniikoita ja niiden vaikutuksia etäisyyteen. Asetuksen liitteen 1 taulukossa 3 on asetettu eläinmäärällä 40 000 broileria (1 200 ey) vähimmäisetäisyydeksi 200 metriä. Hakemuksessa tarkoitettua nykyisen toiminnan (366 000 broileria) eläinyksikkömäärä on 10 980 ey ja tulevan eläinmäärän (406 000 broileria) eläinyksikkömäärä olisi 12 180 ey, joten vähimmäisetäisyyden tulisi olla huomattavasti suurempi kuin 200 metriä.

Laajennuksen jälkeinen eläinyksikkömäärä olisi noin 10-kertainen em. taulukon eläinyksikkömäärään nähden.

Eläinsuojien hajupäästöjen ehkäisemiseen on käytettävissä rajoitetusti teknisiä toimia, jolloin etäisyyttä häiriintyviin kohteisiin voidaan yleensä pitää hyvin keskeisenä tekijänä hajukaasujen laimentumisen kannalta. Etäisyyden lisäksi on kuitenkin otettava huomioon muun muassa alueen luonne, laajennuksen sijoittuminen alueella, hajun leviämisseet ja häiriintyvien kohteiden sijainti sekä laajentumisen jälkeinen alueen eläinyksiköiden kokonaismäärä.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 17/2021 mukaan eläinsuoja tulee sijoittaa riittävän kauas häiriintyvistä kohteista. Toiminnasta ei saa aiheutua esimerkiksi kohtuutonta melu- tai hajuhaittaa, pölyä, roskaantumista tai riskiä pinta- tai pohjavesien pilaantumiselle. Myös eläinsuojan toimintaan kuuluvat eläinten siirrot ja kuljetukset, rehujen valmistus, rehujen ja lannan kuljetukset tulee suunnitella niin, ettei niistä aiheudu haittaa naapurustolle. Eläinsuojan sijoittamisessa tulee ottaa huomioon toiminnan aiheuttama kokonaiskuormitus ja myös alueella jo olevien eri toimintojen yhteisvaikutukset. Kun toimintaa laajennetaan siten, että vanhan eläinsuojan kokoa kasvatetaan, voidaan myös vanhassa eläinsuojassa edellyttää tehokkaamman ympäristönsuojelutekniikan käyttöönottoa, jotta vähennetään toiminnasta aiheutuvaa pilaantumisen riskiä.

Hajuhaittojen vähentämiseksi esitetyt toimenpiteet kohdistuvat yksinomaan toiminnan laajennuksessa käyttöönotettavaan kasvattamoon 4. Ilmanvaihdon poistoilman muuttaminen seiniltä katolle kasvattamohallissa 4 ei vaikuta kokonaisrasitukseen olennaisesti, koska päästökorkeus kasvaa noin 2 metristä noin 8 metriin. Lisäksi toimenpiteillä ei ole vaikutusta jättipuhaltimien kautta tulevaan päästöön, jota tapahtuu etenkin lämpiminä ajanjaksoina.

Ilmanvaihdon poistohormien sijoittaminen katolle ja niiden varustaminen /osittainen varustaminen suihkuvirtaushatuilla on tavanomainen toimenpide broilerkasvattamoissa eikä sitä voida pitää erityisenä hajuhaittoja vähentävänä toimenpiteenä, vaan kyse on broilerikasvattamon hajupäästöjä sisältävän poistoilman johtamisesta hieman korkeammalle ja mahdollisesti entistä laajemmalle alueelle.

Suomen ilmatieteen laitoksen raportin (Tilastoja Suomen ilmastosta 1981-2010, raportti 2012:1) mukaan lähimmällä meteorologisella havaintopaikalla (Kauhavan lentokenttä) tuulen suunta on 30 vuoden havaintojaksolla ollut pohjoisesta keskimäärin 11 %, koillisesta 9 %, idästä 10 %, kaakosta 12 %, etelästä 17 %, lounaasta 17 %, lännestä 9 % ja luoteesta 10 % vuotuisesta ajasta.

Tilakeskuksen ympäristössä on alle 600 metrin etäisyydellä 17 naapurin asuinrakennusta tai vapaa-ajan rakennusta. Lähimmät kaksi naapurin vakituista asuinrakennusta sijaitsevat noin 245 metrin ja noin 380 metrin etäisyydellä luoteeseen kasvattamohallista 4. Lähimmät viisi naapurin vapaa-

ajanrakennusta sijaitsevat noin 90 metrin etäisyydellä koilliseen, noin 250 metrin, noin 270 metrin ja noin 330 metrin etäisyydellä pohjoiseen ja noin 310 metrin etäisyydellä länteen kasvattamohallista 4. Hakemukseen on liitetty lähimmän naapurin vapaa-ajanrakennuksen omistajan kirjallinen suostumus hankkeeseen. Se, että lähimmän vapaa-ajan asunnon omistaja on antanut suostumuksensa muutokselle, ei sellaisenaan tee sijoituspaikasta tai toiminnan aiheuttamista haitoista hyväksyttäviä.

Hajumallinnuksen mukaan yli 5 hajuyksikön pitoisuuksia voi hetkellisesti esiintyä Jalasjoen pohjoispuolella noin 900 m etäisyydellä tilarakennuksista. Hajumallinnukseen liitetyn kuvan 4 mukaan yli 5 hy/m³ voi kuitenkin esiintyä kaikissa ilmansuunnissa yli 600 metrin etäisyyksillä. Asutusta on kaikissa ilmansuunnissa.

Hajumallinnuksen kuvassa ei ole esitetty alle 5 hy/m³:n pitoisuuksien esiintymistä eikä sitä, miten usein esimerkiksi 3 hy/m³ pitoisuutta esiintyy sellaisen asutuksen alueella, joka on alle 600 m etäisyydellä. Hajumallinnuksen perusteella ei voida tehdä sellaista johtopäätöstä, että kasvattamatoiminnasta ei aiheutuisi hajuhaittaa lähistön asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten alueille.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun muassa eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta eikä ympäristönsuojelulain 49 §:n ja 5 §:n 1 momentin kohdassa 2) tarkoitettua merkittävää ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä. Vaasan hallinto-oikeus on kahdella päätöksellään (19.6.2017 ja 15.1.2021) rajoittanut toiminnan tässä tilakeskuksessa laajuuteen 366 000 broileria.

Kun otetaan huomioon hakemuksen mukainen eläinmäärä, toiminnan laajuus kokonaisuutena, sijaintipaikka, etäisyydet lähimpiin naapureiden asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin sekä hakemuksessa esitetyt tiedot ympäristöön kohdistuvista vaikutuksista, toiminnasta todennäköisesti aiheutuisi hajuhaitan muodossa ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua merkittävää ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä sekä kohtuutonta räsitusta.

Edellä mainitun ja Vaasan hallinto-oikeuden antamien päätöksiä (19.6.2017 ja 15.1.2021) perusteella aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty lupahakemuksen mukaiselle broilerin kasvatustoiminnan laajentamiselle haetulla paikalla kasvattamorakennuksen 4 osalta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Etälä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon ympäristöluparatkaisusta ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen saadessaan lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5, 11, 12, 16-17, 27, 29, 41, 48-49, 52, 53, 58, 62, 75-77, 80-82, 190, 191, 198 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1, 8, 11-15 ja 23 §
 Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014
 Laki eräistä naapuruussuhteista 17 §

LISÄKSI ON OTETTU HUOMIOON

Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (266/2019)
 Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 17/2021
 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä (1069/2009) ja sen täytäntöönpanosta annettu komission asetus (142/2011)
 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätöksiä vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten. Euroopan unionin virallinen lehti 21.2.2017.
 Maatilojen kemikaalien käsittely ja varastointi, ympäristöministeriön ohje viranomaisille 5/2021
 Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista 138/2019

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on **4 656 euroa**. Lasku lähetetään myöhemmin valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) liitteenä olevan maksutaulukon mukaan hakemuksen mukaisen uuden eläinsuoja-asian käsittelystä perittävä maksu on 15 520 euroa. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 50 % taulukon mukaisesta maksusta. Asian käsittelyn vaatiman työmäärän alittaessa 40 % taulukossa mainitun työmäärän, maksu voidaan periä 40 % pienempänä. Käsittelymaksuksi tulee siten 15 520 euroa x 50 % = 7 760 euroa ja työmäärän alituksen huomioiminen: 7 760 euroa - (7 760 euroa x 40 %) = 4 656 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kurikan kaupungin verkkosivuilla sekä Kurikka-lehdessä.

JAKELU

Päätös

Hakijat
Hakijoiden asiamies
Kurikan kaupunginhallitus
Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kurikan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä.

MUUTOKSENHAKU

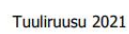
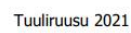
Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LIITTEET

- 1) Sijaintikartat
- 2) Asemapiirros
- 3) Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Maarit Vuorela ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Heikki Pajala.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS**LIITE 3**

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyvyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 9.6.2022.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja LSSAVI/11511/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/11511/2021 har godkänts elektroniskt

Puheenjohtaja Vuorela Maarit 03.05.2022 08:16

Esittelijä Pajala Heikki 03.05.2022 08:17